

Szerkesztési iroda:

uri-nter, Lukács-háza 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmertlen levelek csak ismer
kezokból fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadás körüli panaszok bérmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6	Fél évre 7
Negy. évre 3	Negy. évre 3.50

Hirdetményekdíja:

6 hasábos petítor egyszeri hárde-
tésnél 6 kr., s minden következők-
nél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.
Nyilt-tér sora 15 kr.

A játszma el van veszve!

Arad, jun. 15.

△ A végbement első képviselőválasztások eredménye Győr-megyében és P o z s o n y városában lesújtó hatást gyakorolhat a baloldalra, hideg záporos az, mely nagy reményeinek még néhány napelőtti élenken lobogott fátylóját kéllehetlenül — eloltja. Nemcsak hogy hat választó-kerületből egyet sem sikerült óriási erőlködése daczára megnyerni, de még eddig birt két kerületet is elvesztett.

Mind hiába! e veszteség csak az első gyűrű a bukás igen hosszú láncolatában, melyet az egész országban szenvedni fog, és sok derék férfi fog ezuttal a képviselő-házból kimaradni, kik különben a közügyek és törvényhozás terén dicsőséggel tölthetnének be helyüket — ha a közjogi alappal szemben foglalt állásuk őket a megválasztásra nézve lehetetlenné nem teszi.

Ha már oly kiválóan intelligens városban mint P o z s o n y, hol multkor az ellenzéknek a kormány minden latba vetett eszközei s befolyása ellenére H o r n megválasztását keresztülvinnie sikerült — most mégis oly bukást szenvedett: akkor kár egy perczig is tovább ámitnia magát azon reménnyel, hogy a nemzet nagyobb része vagy csak fele is helyesli programját s megszűnik a Deák-párt intencióit támogatni.

Nemzetünk értelmiségi zöme nagyon kijózanodott a legutóbbi években, az ideális államszervezet hajhászai igen megritkultak, a kiátkozott közös ügyek hívei nemhogy megritkultak, de jelentékenyen szaporodtak, a turini proféta javaszkései hidegen hagyják a nép kedélyét, ma nem a sopánkodók, hanem az alkotók szavai vétnének figyelembe, szóval a realis korszellem követelményei minden bizonytalan, gyakorlatiatlan s rajongás felett napirendre térnek.

Sajnáljuk az aradi baloldal tisztelt képviselőjelöltét, hogy az uralkodó korszellem és néphangulat ezen irányát nem méltatta komoly figyelmére s nem birt elég férfias szilárdság s elhatározottsággal, kibontakozni oly párt köteleiből, mely semmi egyebet nem eredményezett, mint hogy Tisza K. phantasmagoráinak végrehajtó eszközévé szegődött s legnagyobb részben felelős azért: hogy a nemzetiségek oly magasra emelheték hazánkban fejüket.

Schvart Gyula, a volt rajongó szélsőbali, Podmanitzky Fr., Prónay, gr. Károlyi Ede stb. legkevésbé sem vesztek a közvélemény becslésében, hogy elég erkölcsi bátorsággal birtak, nyitlan és határozottan Tisza Kálmánnak a hódoltságot felmondani s a 67-ki alap ellen az elég soká folytatott szélmalom-harcot beszüntetni.

Miért nem tehetné volna ezt dr. Chorin F. ur is? Nemcsak az aradi Deákpart, de maga az itteni baloldal értelmiségi része is megvárta tőle az agyonbeszélés szomorú emlékü idényében, hogy odahagyja azon pártvezéreket, kik eddig csak végnélküli áldozatokat s lemondást követeltek hivaiktól s kik őket folyton egy meddő, mi üdvös kilátást sem nyújtó harcban elköptatásra használták fel. —

Dr. Chorin F. urtól megvartuk, hogy megérti az idő értelmes szótát s nem kerülendi ki figyelmét: hogy a legutóbbi időkben maga Ghyczy Kálmán jónak látta oly fordulatot tenni, mely semmiben sem választja el őt többé a Deákpart szabadelvű, független részétől. — Chorin ur mellett azonban tanulság nélkül vonultak el az események, ő megmaradt Tisza Kálmán ephemer értékkel birt zászlója mellett, s a vezér iránti devotiónak feláldozta magát.

Mert Chorin ur bizonyosnak veheti, hogy három nap múlva városunkban

Mai számunkhoz egy fél iv laphirdetés van mellékelve.

leszerepelt mint képviselőjelölt s hogy bukása oly kikerülhetlen, mint a mily bizonyos azon program országos és végleges megbukása, mellyel Biharból Tisza ur zavarta öt év óta a magyarság összetartását.

Köszönje e bukását a t. baloldali jelölt azon menthetlen gyöngeségének, miszerint nem merészelté magát Tisza Kálmán rossz és helytelen programjától emancipálni s azon illúsióknak engedte át magát, hogy Aradon a választók többsége ily program mellett lelkesülni bír.

Bármit tegyen, bármint fáradozzanak hívei, legyen ő is, hívei is meggyőződve, hogy szerdán reggel az aradi választók tekintélyes többsége azt fogja hangoztatni: **Éljen gróf Ráday Gedeon, Arad város megválasztott országgyűlési képviselője!**

Belgrádból igen nevezetes híreket veszünk. Milán, az ifjú Obrenovics és a regensek között feszült viszony uralkodik. Kitért az egyenlenség legújabbban az Oreskovics-féle röpirat alkalmából, melyben köztudomás szerint az van állítva, hogy Szerbia nem képes önálló lenni, s csak az orosz főhatóság alatt érheti el üdvösségét. A regensek, kiknek Oreskovics szolgálatában áll, egy szóval sem rozallották Milán fejedelem előtt a röpirat tartalmát, miért ez megboszkodva, azt előtűk a földhöz csapta. Ezuttal megemlékeztek Belgrádban a szeretett Mihály herceg egy mondatára, melyet az Risztichhez intézett, mikor az egyik konstantinápolyi küldetéséből haza érkezett. A fejedelem igen elégtelen volt az ármanys Risztics viselt dolgaival s egy levélben ezt véle tudatván, azt írta volna benne végül: „Isten mentse meg Szerbiát olyan emberektől, mint ön.”

Belgrádban azt hiszik, hogy Milán nagykorúságra jutván, nem fogja megtartani a mostani kormányférfiakat minisztereknek. (Mi féltjük a fejedelem ifjú életét. A szerk.)

— Mit akar a nemzetiségi párt? A „Pancsévacz” a választások előestéjén a magyarországi nemzetiségekből egy külön „nemzeti (nemzetiségi) pártot szeretne egyetemlegesen szervezve látni, amely egyik magyar párthoz sem tartozna, hanem tisztán nemzeti volna; és pedig annyival inkább, mert a magyar pártok mind egyforma indulattal viseltetnek a magyarországi nem magyar ajku népek iránt. Ciklikró vesztélyről is beszél, mely a magyarországi nem magyarokat fenyegeti onnan, hogy a magyar törvényhozás csakis magyar népek fölányét és uralmát biztosítja a többi népek rovására. Ezen segíteni kellene és pedig egymással szövetségbe a magyarok ellen, kiknek uralmát kellene megdönteni, hogy mi is, ugyan, egy politikai tényező legyünk. Hogy félre ne értecsünk — mond tovább fűzve ciklikró — ki kell jelentenünk, hogy mi nem akarjuk a magyar állam felbomlását és megsemmisítését, hanem csak azt, hogy a magyar elem ne legyen kizárólagos ur a hazai törvényhozásban, hogy a magyar állam ne birjon kizárólag magyar jelleggel, hogy a magyar népek érdekei ne tétsenek a többi népek érdekei elé, hogy a közös honi forrásból, melyekhez közösen járunk, egyenlően merithessenek Magyarország összes népei, ne használtassanak pedig fel azok csakis a magyar nép gyarapítására, s a magyar elem erősítésére. A magyar uralomnak megbuktatása tehát nem jelenti Magyarországnak megsemmisítését, hanem csak a többi népeknek a magyar nyomás alóli felszabadítását, és Magyarországnak a nem magyar ajku népek jogegyenlősége alapján való megszilárdítását. Ennélfogva a magyar uralomnak megbuktatása nemcsak hogy nem veszélyes, hanem üdvös magára a magyar államra nézve is (Óh! Óh!) A magyarországi népek hivatva a magyar uralom tönkretevésére, mert csak így szabadíthatják meg Magyarországot; bátran el lehet hát mondani: hogy Magyarországnak sorsa és jövője nemzetiségeinek kezében van.”

A bántási örvidek és a csajkások kerületének polgárosítása.

Négy királyi rendeletet közöl a „Reform” kivonatban, melyek a magyar örvidek bekebelezése és polgárosítása tárgyában kibocsájtattak és így szólnak:

Kiáltvány a 12., 13. és 14. határvidekreink és a titeli zászlóaljnak határvidekeihez:

Azon reformok, melyeket 1871. jun. 8-ki rendeletünkkel vidéknek polgárosításának előkészítésére meghagytunk, immár keresztülvitettek.

Hogy tehát titeket a hadkötelezettség tekintetében is magyar királyságunk többi lakosságával egyenlőkké tegyünk, jónak látjuk megparan-

csolni, hogy f. évi november 1-től kezdve bántási határvidekünk és titeli zászlóaljunk területén a hadszervezeti szabályzat a cs. kir. határvidek számára hatályon kívül tétsenek, ellenben az 1868. évi XL. XLI. és XLII. törvényekkel a véderől, a honvédségről és a népfölkelésről hatályba léptetessenek.

Mondott időponttal tehát a 12-ik német-bántási határvidekre, a 13-ik oláh-bántási határvidekre, a 14-ik szerb-bántási határvidekre és a titeli zászlóalj felosztattak.

Császártok és királytok megköszöni a hűségteket és a ragaszkodást, melyet idáig a trónért és hazáért mindenkor tanusítottatok s egyuttal ki-mondja azon meggyőződését, hogy ti az új viszonyok között is megtartjátok a hasonló ragaszkodást irántunk és hazátok iránt.

Bécs, 1872. jun. 9.

Ferencz József.

II. Királyi leirat, melyben foglaltatnak azon határozatok, melyek szerint a bántási örvidek a katonai igazgatásból átmegy a polgári közigazgatásba.

Ezen nagy munkát, melyet a holnap hivatatos lap egész terjedelmében közzé tesz, elrendeli:

1. Hogy november 1-től kezdve a katonai közigazgatási hivatalok is fölöstattatnak s azok helyébe komissiók lépnek, melyek a polgárosítás munkáit elvégzik. A községek képviselői egyelőre meghagytatnak.

2. Pancsova, Fehértemplom és Karansebes városok külön munitcipiok lesznek s egyenesen a magyar minisztérium alá rendeltetnek.

3. A közigazgatási kerületek szolgabírói járások névét kapják s következőképen osztattak be; a) Ó-Orsova a berzaska századdal együtt, b) a fehértemplomi járás a moldovai század és a Karas folyó balpartján fekvő jassenovai század, c) a károlyalvai szolgabírószék azon és a jassenovai század megmaradt részéből kivéve Petrovosello községet, d) az alibunari járás, a dobrieczi, illancsi és alibunari századokból és Petrovosello községből, e) a kubini járás a deliblati, bavnisti és kubini századokból, f) a pancsovai szolgabírószék a dolovári és homolici századokból.

4. A most szolgálatban levő hivatalnokok az állomások betöltésénél első sorban tekintetbe veendők. Ha nem akarnak magyar királyi polgári államszolgálatba lépni, akkor átléphetnek a közös hadseregbe, vagy a nyugdíjállományba.

Következnek rendelkezések a községi vagyionra, közalapítványokra, erdei szolgalmakra vonatkozólag.

5. Első folyamodásu törvényszékek szerveztetnek Karansebesen, Fehértemplomban és Pancsován. A föllebbezés a királyi táblához történik. S intézkedések tétnetnek a folyó ügyek átvételére, a bányabírószék, a törvénykezésre vonatkozólag.

6. Az adóviszonyok egyelőre a régi állapotban meghagytatnak s e tárgyban egyes intézkedések tétnetnek.

7. A tulajdonjogi viszonyok maradnak amint voltak. Semmiféle váltást a birtok után nem fizetnek, sem a földterhermentesítési állampótlékhoz nem járulnak.

8. A jótékony alapítványok meghagytatnak eddigi szerkezetükben, de a magyar kormány főfelügyeleti joga alatt, s ahol a kincstár idáig hozzá járult az iskolák vagy kórházak főtartásához, az ezután is meg fog történni.

9. Minden határvideki nemes ember és család, amennyiben nemességét ki bírja mutatni, a magyar korona nemesei közé fölvetetik.

10. A patronátust, hol ilyen van, a r. k. és g. k. plébániák fölött a magyar kultuszminiszter gyakorolja.

11. A polgárosítás keresztülvitése a magyar kormánynak közvetlen alárendelt királyi biztos fog kiküldetni.

Következnek a különböző iskola, kincstári, építészeti, katonai stb. hivatalok új beosztására vonatkozó rendeletek.

12. Ezen leirat keresztülvitelével a m. k. minisztérium bizatik meg.

III. Cs. és kir. rendelet a manifestumra vonatkozólag.

Ebben meghagytatnak:

1. hogy a bántási-örvidék és csajkás-kerület a 43., 61., 29. és 6. számú gyalogezredek hadkiegészítő kerületeibe osztatik be.

2. A katonaköteles határvidek besoroztatnak az illető ezredekbe, részint a zászlók alá szóllittatnak, részint a tartalékba osztályoztatnak.

3. A jövő évi sorozásokor behozatik a honvédténzmény s 1873-tól kezdve csak a törvényhozás iengedelmével szabad ujonczolni.

4. A fehértemplomi és karansebesi katonaiskolák fölöstattatnak.

Következnek rendeletek a katonai hivatalnokokra, a katonai ügyek átadására, a katonai kincstári vagyionra stb. vonatkozólag.

IV. Törvény a bántási örvidek és titeli zászlóalj egynemely administratív intézményére vonatkozólag. (E szó törvény a határvideken idáig szokásban volt absolut forma szerint használtatik, de nézetünk szerint határozatlanul választott kifejezés. Szerk.)

1. Megszüntetnek minden korlátozó szabályok a határvideken való szabad tulajdonszerzés és birtok maximum vagy minimumra vonatkozólag.

2. A házközösségek szabadon rendelkezhetnek ingatlan vagyionuk fölött, s a szavazatok többségének elhatározásával azt fölöstathatják. Erre nézve következnek részletes intézkedések.

3. Mindenki szabadon kiléphet a házközösségből s bizonyos esetekben kikérheti a maga részét a közös tulajdonból stb.

A hivatalos lap tegnapi számában olvassuk: Ó császári és Apostoli királyi Felsége, a magyar királyi miniszterelnöknek a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg tett előterjesztése folytán, f. hó 9-ről keletkezett legfelsőbb kizárattal báró Scudier Antal altábornagyot, a XXIII-ik számú gyalog-hadcsapatosztály parancsnokát és temesvári katonai parancsnokot, a bántási katonai határvidek és a titeli zászlóalj polgárosításának keresztülvitelére cs. és kir. biztossá legkegyelmesebben ki-nevezni méltóztatott.

Külpolitikai szemle.

— Mint egy második távirat jelenté, A m a d e o király megtagadta beegyezését azon miniszteri javaslatba, mely szerint az alkotmányos jogoknak fel kellett volna függesztetnők, — tehát viszszaütást a tervezett államsínynt és elbocsátá a Serrano-kabinetet. Ezzel döntő fordulat állott be a spanyolországi állapotokban. A fiatal nralkodó végre szakított tehát dynastiája ellenségeivel és most hogy ne álljon egészen elhagyottan, azon pártnak karjaiba kell vetnie magát, amely őt az országba hívá, tehát a radikálisoknál menedéket keresnie. Egy új Zorilla-minisztérium kikerülhetlen, és épen oly kikerülhetlen a cortes felosztása, mely — mint a hallatlan, reactionarius választási-hamisításoknak eredménye, az államsínyntesítésére kész lett volna.

Hogy mi vihette A m a d e o t arra, hogy az örvényszéléről visszatérjen, nem akarjuk nyomozni. Tény az, hogy már hetekkel ezelőtt merültek fel jelenségek a király azon szándékát illetőleg, miszerint a reactionár hálóból kimeneküljön, és a haladáspártiaknak hozzá még hű maradt részével egyezkedjék. Valószínűleg nem maradtak előtte titokban Serrano alkudozásai az Alfonsistákkal. A Serrano által Amoreviciában kötött szegyetlenes capitulatio és elhamarkodott viszszerter Madridba csakis azon szándékból magyarázható ki, hogy ő az uralkodószellemi billinesekbe verni, s a visszerterést a szabadelvviséghez megakadályozni akarta. Miatán az altomos marsallnak merész tervei nem maradtak titokban, azon fordult meg minden, hogy sebesen fogjon a munkához, melylyel az alkotmányosságot és trónt akarta megdönteni. A m a d e o azonban az öngyilkossághoz vezető e lépéstől mégis visszaretent.

Félni lehet azonban, miszerint a király megtérése későn történt. Az újabb, szabadon eszközölnő választások minden esetre szabadelvű többséget fognak ugyan hozni a cortesbe és a kiállott szükség a republikánusokat, radikálok és progressistákat egyesíteni fogja: azonban az összes haderő és az összes közigazgatás az unionistáknak, don Alfonso híveinek kezében van, és carlista guerrillák még mindig táboroznak az ország különböző részein.

Ily viszonyok közt a király és egy szabadelvű minisztérium hatalma árnyék csak, mint-hogy a polgárság, mely a minisztériumhoz ragaszkodnék, és a királylyal kibékíthető volna, nincs organisálva és akaratát a jelenleg szokatlanul erős katonai hatalom ellen nem képes keresztülvinni.

A trón összeomlása a király e fordulata által késleltetik ugyan, de nehezen fog feltartóztatni.

— A franciaia nemzetgyűlés 10-diki ülésében, tudvalevőleg hosszú vita folyt azon indítvány felett, mely szerint a hadseregben való szolgálat ideje, öt helyett négy évben állapíttassék meg. A vitában Thiers is részt vett; beszédének csak következő része érdekes: „Ha Franciaországnak néhány év mulva rossz hadserege lenne, az egész felelősséget reám hárítanák, amint az utolsó háboru minden bűne az akkori kormányt illeti. Ki kell tehát jelenenem!” „Ha nem az öt éves szolgálat javára szavaznak, a házat azon meggyőződéssel hagyom el, hogy nem vehetem magamra, hogy a törvényt gyakorlatilag végrehajtsam. (Nagyensatio.) Egész terjedelmükben fenntartom szavaimat; tiszták azok, jól indokoltak s nem vonok belőlök semmit sem vissza. (Leirhatlan igazottság.)

Ekkor egy képviselő a vita elhalasztását ajánlotta. Erre Thiers így nyilatkozott: Senkinek lelkiismeretére kénszert gyakorolui nem akarok,

de azt sem kérjék tőlem, hogy oly törvényt hajtsak végre, melyet benső meggyőződésemből kárteknak, sőt veszélyesnek tartok. A hol lehetett, engedményeket tettem, mint nem régm például az államtanács kérdésében, jelenleg lelkiismeretem nem engedi. Most mire való a kérdést elnapolni? 24 óra múlva jobban fel lesznek világosítva? Kérem a rögtön szavazást.

Erre Chareton tábornok — mint indítványozó — indítványát visszavonta, melyet azonban Palieres tábornok ismét magáévá tett. Gambetta a roppant zajban nem bírt szünetet tartni, csak a következőket mondhatott: „Miután itt fájdalom! a katonai kérdés helyébe politikai kérdést tettek, nekem és barátaimnak csak egy marad hátra: tartózkodni fogunk a szavazástól.“ Erre a négy éves szolgálat 477 szóval 56 ellen elvetetett. Gambetta s mintegy 150 párthive nem szavazott.

A franciaországi legutóbbi választásoknak köztársasági eredménye valósággal felbátorítja a köztársasági pártot nagyobb erőre és határozottságra. Ennek nyomai látszanak Gambetta közlönyének egy legújabb keletű cikkében, mely — a három éves hadkötelezettségre vonatkozó indítvány elvetése után — a következőket közli, magának a hírneves szónoknak és volt diktátornak tollából:

A személyes hadkötelezettség, mint minden nálunk, csak ámitás és hazugság, s itt van már az ideje, hogy eme, 1872-ről nevezendő törvényről le-
tépjük ragyogó elnevezését. Semmit sem fog az katonai szervezetünkön jobbitani. Valóságos rémülettel írjuk le e sorokat. Bármint lett legyen is az érület, melyet bennünk eddigelé a többség magatartása keltett, még sem gondoltuk, hogy az ország érdekeinek és akaratának, sőt saját érdekeinek lábbal tiporása oly mérvet öltön, hogy politikai számításai pillanatnyi sikerét a hazafidvének fölébe helyezzék. A tapasztalás most már meggyőzt bennünket, s szemben egy és ugyanazon nap eredményével: a választók magatartásával, s a versilles többség magatartásával a parlamenti szavazásnál, hogy az egész ország meghall és megért, — ismételjük: a nemzetgyűlés feloszlása a megmentés egyedüli horonyja.

Az oly sokat emlegetett jezsuita-törvényt a német kormány végre a parlament elé terjesztette. A tvjavaslat következőleg hangzik:

Mi Vilmos Isten kegyelméből stb. rendeljük a mint következők:

1. Az országos rendőri hatóságok a jezsuita társaság vagy ezen renddel rokon congregatiók tagjainak, még ha bírák is a német honfűsítást, a szövetségi terület minden helyén megtilthatják a tartózkodást.

2. Az e törvény végrehajtásához megkívánható rendeleteket a szövetségtanács fogja kibocsátani.

Az indokolásban elmondatik, hogy a parlament már rég kívánt ilyen törvényt. A „Prov. Corr.“ következő megjegyzésekkel kíséri a javaslatot: „A kormány kíváncsnak tartja, hogy neki a jezsuita-rend tevékenységének visszautasítására, melynek kezeiben az államellenes mozgalmak szála kiváltaként egyesítve, azonnal kielégítő fegyver adassék. Az illető feladat természetében fekszik, hogy a szövetséges kormányok a kibocsátandó törvény által oly meghatalmazásokat kérnek, melyek megadása csak határozott bizalmossá a közös nagy cél tudatán alapulhat.“

Konstantinápolyból írják: Hogy a szultán kegyét mily könnyen és hamar el lehet vesztetni, eléggé bizonyítja Midhat pasa esete. Midhat, a bagdadi ex-kormányzó, kiről a multkor emlékezünk, a nagyur barátságos meghívása folytán utban volt ide, sőt a szultán parancsából egy állami gőzhajót küldtek eléje. Ma e tehetséges pasa, kire a haladási pártköz tartozó török hazafiak reményteljesen tekintettek, — kegyvesztett egyéniség. Midhat pasa ugyan nem forrált össze-

esküvére, bűne csak abban áll, hogy minden tartózkodás nélkül egészen nyíltan a behoandó egyének trónöröklési rend ellen nyilatkozott, a mi elég volt arra nézve, — hogy ellenségei őt tehetetlennek tegyék. Az itt nagy befolyással bíró orosz nagy-követnek, Ignatiev tábornoknak keze — mint mindenütt, itt is benne van a játékban; a tábornok a leghatározottabban támogatja (könnyen felfogható okokból) a szultán kedvencz tervét. Jusuff Izzedin herceg pártja szemléletmást növekvőben van; a hivatalvadászok fel is használják e kedvező alkalmat, hogy abból lehető nagy hasznót húzzanak. Görögországban a rablóbandák ismét szaporodnak, s miután a rablók közül többen átjöttek a határon, hogy itt folytassák mesterségüket, kormányunk, a görög kabinettel egyetértve a határőrség megerősítésére sorkatonaságot küldött. Hasonló intézkedés tétetett a perzsa határ hosszában is, melyet török és perzsa csapatok tartanak együttesen megszállva, miszerint a nomádi törzsek gyakori becsapásainak végett vessenek. — Néhány nap múlva fogják ünnepelni az uralkodó szultán trónraléptének évfordulóját, és pedig mint mondják, a legnagyobb fényvel. Vajjon ez alkalommal fogják-e kihirdetni az egyenes trónöröklési rendet, mint azt sokan állítják, nem lehet bizonyosan megmondani, miután ez ügyet még most a legszigorubb titokban tartják. Hanem az efféle meglepetés nagyon lehetséges. Hírlik, hogy az egyiptomi alkirály szintén emelni fogja ez ünnepélyt jelenlétével; családjának néhány tagja már meg is érkezett.

London, jun. 13. „Daily News“ egy táviratot közöl e hó 12-ről New-Yorkból a következő tartalommal: Granville jegyzőke Schenk amerikai követhoz, mely a genfi angol ügyneknek adott utasításokat foglalja magában, közre tétetett. Az ügynek utasított, hogy a választott bírakat tudósítsa, hogy a két kormány közti véleménykülönbség még nem szűnt meg. Megoldás várható, ha a határidő meghosszabbítatik. Anglia e szerint kívánja, hogy a választott bíróság egy időre elnapolja magát, mely a pótszerződés ratificációját lehetővé teszi. Mivel a kormányok lényeges pontok fölött, melyek a választott bíróság elé terjesztendők, még nem jöttek megállapodásra. Anglia sajnálja, hogy ő az illető iratokat, amár már készen vannak, nem terjesztheti elő és további lépést egyelőre nem tehet. Anglia teljesen elismervén a választott bíróság jogát az elnapolás után, ha addig a véleménykülönbségek megszűntek, feladatát megoldani továbbra is tartatja magának minden jogát, mely az ellenirathoz csatolt jegyzékben kifejeztetett.

Uj-Sz.-Anna, junius 14-én.

T. szerkesztőség!

Az „Alföld“ 134. számában e hó 11-ről V. M. jegy alatt közölt közlemény szerint, a helybeli jegyzőségnek vezetése, a vizsgálat alkalmával mintaszerűnek találattott.

Miután ezen nyilváníts főispán ur ő méltóság a köztisztviseltekben részesülő megyei alispán ur által kijelentve nem lett; — az igazsághoz híven kénytelen vagyok ezikkiró urnak ebbeli, úgy látni inkább jó indulattal eredő közleményét helyreigazítani annyival inkább: mert ily ki nem érdemelt magasztalást, szerényletség lenne részéről elhallgatni.

tisztelettel

Palágyi Károly,
jegyző.

Az 1848—49-diki február hó 8-án az aradi utcazi harczban elesett honvédeknek emelendő emlékszóbor felállítása költségei fedezésére az aradi honvéd-segélyző-egylet által kibocsát-

szám alatt „Jubérea de patria“ című meglehetősen nehéz költeményt szurbe Asachi Georgiutól, s csak azután szól Erdélyről a 3. szám alatt. Végye elő tehát akármelyik román tanító ezt a kézikönyvet, adja tanítványainak kezeibe s taníttassa be az első levelet úgy, a mint szerző leírta, s meg fog remélni a földrajz tanulásától, mint az ujoncz katoná az ágyú dörgésétől, főleg ha — mint a tapasztalatlan tanítók szokták tenni — szóról-szóra kívánja megtanítani a haza, a nemzet a vallás felekezete fogalmainak meghatározásait. Aztán költeményt csakis szóról-szóra lehet betanítani. Szegény román gyermek, ki a földrajz elemeit a hazaszeretetről ír 16 lábú kadenciás verssel kezd tanulni, valóban szíven mélyébe állnak!

Vegye elő Boiu ur akármelyik újabb neveléstant és abból meg fogja látni, hogy földrajzi előfogalmak nélkül ezen kézikönyvet végigtanulni valóságos gyermekkinzás. Ajánlom tehát, hogy ezt az első levelet földrajzi előfogalmakkal helyettesítse, vagy ha adott ki ilyent, tehát utasítsa arra a tanítókat.

A 3-ik szám alatt tíz levélén át Erdélyt ismerteté. A mi hazánk neve — ugymond — Erdély vagy Transylvania, melyet a mi római őseink neveztek így el. Két levelet át természettanilag ismerteti s aztán így végzi a 3-ik szakaszt: „Transylvania legrégibb lakói a rómaiak utódai, a románok, kiket Traján császár hozott ide 105-ben. Kr. után 900 körül jöttek a magyar székelyek és 1120—1140-ben a szászok. Aztán megírja, hogy az Erdélyben élő keresztény püspökök hol, melyik városban laknak s hogy Erdély 25 kerületre osztatik, u. m. 8 vármegyére, 14 székre és 3 vidékre.

Már ha az is Erdély természetani földrajzához tartozik, hogy melyik püspök melyik városban lakik és hány kerületre osztatik, akkor a méltóságos és excellenciás püspök urakról furcsa fogalmat szerezhet magának a szegény román tanuló! Hát a közös hadsereg főparancsnoka s a királyi biztos hová lettek? Legkülönböb az, hogy miután megírja azt, hogy Erdély 25 kerületre osztatik, a 4. szám alatt rögtön így kezdi:

4. Transylvania de medianópte.

(Északi Erdély.)

Ugyan edes Boia ur, ha már Erdélyt ter mé

tött gyűjtő-ívek a következő kegyes adakozások kíséretében lettek beküldve:

T. cz. Schmidt Glancz Julia nőnevelde tulajdonos urnó 29-ik sz. ivén:

	frt.	kr.
Schmidt Glancz Julia urnó	5	—
Gluzek Etelka	3	—
Safáry Irma	2	—
Urbányi Blanka	2	—
Kutny Ilona	1	—
Zorád Julia	1	—
Beck Borbála	1	—
Beck Anna	1	—
Bochdanovits Irén	1	—
Vannay Irén	1	—
Gyulay Marika	1	—
Varjasy Ilon és Lenke	1	—
Ciszteczky Julia	1	—
Schwahoffer Linka	2	—
Mornaila Flóra	3	—
Mornaila Zsófia	2	—
Draskovits Nelli	1	—
Draskovits Irma	1	—
Limbeck Emma	2	—
Remetei Ilonka	1	—
Szathmáry Mari	1	—
Ring Anna	2	—
Dracsay György ur	—	50
Hudecz Anna	1	—
Keresztés Terézia	1	—
Neumann Paula	—	50
Poll Rozália	—	50
Pur Kálmán ur	1	—
Nogell Klótild	1	—
Prinner Ilka	1	—
Zukovitsné Mária urnó	1	—
Mathesz Sarolta	—	20
Hazenfraez M.	1	—

Összesen: 45 20

Ehez az előbbiekt szerint: 90 95

főösszeg: 136 15

T. cz. Árgyelán Miklós ur 83. sz. ivén.

	frt.	kr.
Ráth János	2	—
Karton Ede	—	50
N. M.	—	20
H. Zay Antal	1	—
Kohn Márk	—	50
Ósnát Pál	—	50
P. K.	—	20
Fekete János	—	10
Papp Lajos	—	10
Ch. Metzner	—	20
Feldscher Gábor	—	10
Kattinka György	—	20
A. Glück	—	10
Künstler J.	—	20
Jandó Antal	—	50
N. M.	—	20
Sohard József	—	10
Grünfeld Mórítz	—	10
Wakker János	—	10
Fischer Jók.	—	20
Feldscher Miklós	—	50

Összesen: 7 60

T. cz. Kornis Pál ur 164. sz. ivén.

	frt.	kr.
Kornis Pál	—	50
Kornis Ilona	—	50
Brollich Heinrich	1	—
König Mandl	1	—
Blum Pál	—	50
özv. Vásárhelyi Albertné	10	—
Goldmann S.	—	20
Gróczy Ede	—	50

szettanilag osztja be, miért nem kezdte legalább „deli Erdélyen“, hisz őn Szebenben lakik, hogy kezdj tehát Clusiuuln a földrajzi előadást, midőn pedig tanelve szerint: a közelebbin kell kezdeni, s úgy kell tovább menni! Van tehát északi, keleti, délnyugati és központi Erdély.

De ha már a megyék, székek és kerületek neveit az erdélyi román népiszkolában tanulók soha sem fogják hallani, hanem e helyett északi, keleti stb. Erdélyt tanulnak, honnan fogja tudni a kisedet tanuló, hogy mi az északi, keleti központi? Holott őn a földrajzi előismeretek helyett a haza, nemzetiség fogalmát definiálja és a honszeretetről nyújt egy naptárba, de nem a földrajzba való költeményt? Ugyan mit keres „elemi földrajzban“ G. Baritiu „Privre peste Hatiegu“ című költői leírásu és Gerandónak az újvári sóbányáról írt tudós leírása? Avagy ezeket is meg kell tanulni a szegény román gyermeknek? Őn szerint meg, mert még csillag alatt sem figyelmezteti a tanítót, hogy ezeket az ő tanulására vette át valamelyik szépirodalmi lapból. Szerző ezt a földrajzot 1869-ben adta ki s mégis csak egy árvaszóval sem említi meg, hogy ez az Erdély Magyarországnak kiegészítő része, hanem e helyett, midőn a 135-ik lapon Mohácsról szól, megemlíti, hogy az 1526. ütközetben Magyarország földarabolttván, egy része Erdélyhez csatoltatott, s így lőn Erdély ismét független fejedelemség. Hogy azelőtt milyen volt, hová tartozott s hogy jelenleg minő viszonyban áll a magyar koronához, ezt találja ki a tanító ép úgy, a mint neki tetszik. Szerző megenged, ha fölteszem, hogy ép úgy ismeri Erdélynek Magyarhonhoz való viszonyát, mint földvát Havasalföldhöz, melyet ugyan csak részletesen ismert. Minek nevezzem ezt a részrehajlást? Szabad-e a nép számára írt tankönyvekbe is ily eclestans módon beleszusztatni egyéni vagy nemzeti politikai ohajainkat?

A mi a városok, hegyek stb. nevét illeti, bár több helyt zárjel közt magyarul is kiteszi, de mégis sok van olyan a melyet mellőzött vagy hibásan írt. Így pl. mindjárt a 3-dik lapon: Streiului, Giurgiului, Cincului, Haromsecului, továbbá Oeria Sabului, Deajului, Sherba, Clusiu, San Miclausulu-Giurgeului, Tirnova, Ariasiu, Mercurea, Sabsiulu. Sasescu stb. mind olyan neveket, melyeket ha

	frt.	kr.
Zipfel Károly	—	30
Zimmermann Anna	1	—
Szöke János	1	—
P. Trutsch	1	—
I. Husserl	—	60
Összesen:	18	10
A két iven együttesen:	25	70
Ehez az előbbiekt szerint:	136	15
Főösszeg:	161	85
A bizottság.		
(Folytatjuk.)		

Legújabb.

Berlin, jun. 14. A birodalmi gyűlés ma kezdte meg a jezsuita-trvjavaslat tárgyalását, mely alkalommal a szövetségi biztos kijelentette, hogy a jelen tvjavaslat védőtörvényül van hivatva szolgálni, ha a rendnél netalán államellenes iránylatok mutatkoznának, majd visszautasította azon nézetet, mintha e tvjavaslat a kath. egyház ellen lenne irányozva, végül a jezsuita renddel egy kategóriába helyezendő testületköl említette föl a ligorianusokat, a freres ignorantins-okat s még két tanító testvérrendet, melyeknek egyike francia fennhatóság, másika a pápa fensősége alatt áll.

Bécs, jun. 14. A reichsrath mai ülésében Grocholski és 27 társa interpellálta a kormányt, hogy tekintettel a közelebbi trónbeszédnek Galiciát érdeklő nyilatkozatára s a reichsrath közelebbi feloszlátása által Galiciában a trónbeszéd ígéretének megvalósíthatatlansága iránt felmerülő különféle magyarázatokra: szándékozik-e szigoruan ragaszkodni a kormány a trónbeszédben Galiciát illetőleg felállított programjához? A miniszterelnök a közelebbi ülések egyikében ígért választ adni ez interpellációra.

Páris, jun. 14. A megszállott terület kiűritése felett kezdett tárgyalások kielégítő sikerrel folynak, s legközelebb kedvező megoldás várható. — Madridból jelentik, hogy az új spanyol kabinet Zorilla elnöksége alatt megalakult.

Páris, jun. 14. A nemzetgyűlés tegnap ülésében elfogadta a hadsereg reformjára vonatkozó tvjavaslat 38. és 40. §-ait, melyek a szolgálati időre s az ujonczállományra és a 41. §-t, mely az egy évi szolgálat utáni szabadságolásra vonatkoznak. A 42. §-nál, mely az irni és olvasni nem tudókat eme szabadságolástól megfosztja, Lorgemil felforgatási tanokkal vádolja Thierst, mi nagy ingerültséget idéz elő.

Az aradvárosi Deákpárt

vasárnap junius 16-ikán délutáni 3 órakor a „fehér kereszt“ nagy termében

Közügyűlést

tartand, melyen több fontos tárgyak elintézendők levén, — a t. cz. választók miné számosabban megjelenni felkérletnek.

Az aradvárosi Deákpárt közp. bizottmánya.

Az aradvárosi szabadelvű-párt

vasárnap f. hó 16-án d. u. 3 órakor a nyári „szinkör“ helyiségében közgyűlést tartand, melyben a párt jelöltje

Dr. Chorin Ferencz ur beszédet tartani fog és több fontos tárgy kerülend szőnyegre.

magyarul is ki nem ír, ugyancsak dolgot ad az embernek kitalálni, hogy mit akar megnevezni.

A nevezetesebb csatateret cam grasso salis helyet foglalhatnak a földrajzban is, de nem találom helyesnek azt, hogy Mihály vitéznek olyan oroszlánrészt juttat, hogy Hunyadi Jánost román hősnak mutatja be és a vaskapui diadalt még sem említi meg, hogy a Bánságot mint külön tartományt mutatja fel a magyar nemzet számára 4 millióra téve, ezt veti utána: poponulu predominatoru sunt Magioric (Unguru). Ezt még 1848 előtt sem lehetett mondani, mert akkor is nem csupán magyarok voltak nemeselek, 48 után pedig a magyar hazának minden ajku fia számára csak egy alkotmány van, nincs tehát tuluralkodó nép és nem látom át, hogy miért kellene a román gyermek szívébe ilyen áld-dictiókat csepegtetni.

Románia földrajzban az a sok hazafias költemény Alexandriától, Siontól stb. továbbá a macedoni oláhoknak nem illő helyen hosszadalmas ismertetése megjárának szépirodalmi lapokban, nap-tárakban, de nem népiszkola számára írt tankönyvben. Nincs különösebb valami, mint midőn ily című könyveket olvasunk: „keresztény katolikus számtan, katolikus magyar nyelvtan stb. Még csak az lenne hátra, hogy a nemzetiségi kérdés a földrajztanításába is csuszassuk be s csináljunk annyiféle földrajzot, telegyurva nemzetiségi költeményekkel, a hány nyelven beszélünk, s készen lesz a Bábel tornya. Szeresse mindenki nemzeti nyelvét, költészetét, de ne vigye bele ezt a földrajztanításába is. Mindennek meg van a maga helye és ideje; de mit gondolhat az a román gyermek a magyar és szász pajtásuk felől, midőn azt tanulja, hogy ő itt a legrégibb, a más kettő csak úgy később jött ide be? ...

Igyekezétek szerző egy újabb kiadásban figyelemmel lenni a felsorolt hibákra, ne feledjék megemlíteni a vasutakat is és a magyar alkotmányt, kormányformát; említse meg azzal a jóindulattal, mint a románait említi s ezt talán meg is várhatjuk, így aztán használható, sőt nagyon is hasznosító könyvet adand az erdélyi görög k. iskolák számára.

Koós Ferencz.

TÁRCZA.

A román tankönyvekről.

(Elemente de a geografia pentru scoale populari promane greco-orientol, de Zacharia Boiu. Sabiu. 1869.)

Még néhai b. Eötvös oktatásügyér megrendelte volt, hogy a dévai állami tanítóképzőben a román ifjaknak minden tantárgyat román nyelven adjunk elő. Ezen rendeletnek készséggel engedve, néhány tantárgy, u. m. a földrajz és történelem előadása a román osztályokban nekem jutott. Első dolgom volt tankönyvek után nézni. Fölkértem két románia könyvárust, hogy küldjék meg számomra mindazon román tankönyveket, melyek ott e két szakma előadására a hazánkban létező román tanodákban használtaknak, s be fogom mutatni ezeket a magyar közönségnek. Mindenekelőtt sietek azonban megjegyezni, hogy ezen ismertetéseknek legtávolabbi célja sem az leend célja, hogy a t. szerzőket minden ok nélkül ingereljem, hanem hogy tévedéseiket kimutatva, ami bennük jó és helyes, méltányolva, midőn munkájukat utjabban saját alá rendezik, jóakaró figyelmeztetésemnek a tanügyi érdekében némi hasznát vehessék.

Ezeknek előrebocsátása után lássuk a főtlem-lített földrajzot tüzetesebben.

Az egész könyv 283 lapra terjed. Szerző — mint előbeszédében mondja — azt az elvet követi, hogy a közelebbiről, az ismeretéről halad a távolabbira, az ismeretlenre. Ilyen helyes elvből indulva ki, Erdélyben kezdi, s csak miután az osztrák-magyar birodalmat megismerteti, megy át a szomszéd országokba. Európa után Ázsiát, Afrikát, Amerikát, Ausztráliát ismerteti, s végül szól a földről, napról, holdról, csillagokról. Ezt az irányt követem ismertetésemben én is.

Szerző az első szám alatt „Dincunoscintia pomuntului“, „Tiéra, patria“ legelőbb a haza fogalmát siet megismertetni a kis tanulókkal s a 2.

A t. választók felhivának minél nagyobb számban megjelenni.

A központi bizottmány.

Ujdonságok.

— Fölkérjük Arad- és a határos megyék tisztelt jegyzőit s általában lapunk vidéki pártolóit, hogy az e napokban végbemenő követválasztási eredményről, ha lehet távirati uton (a költséget köszönettel megtérítjük) bennünket gyorsan értesíteni sziveskedjenek.

— A választási mozgalom városunkban most már nagy mérvet ölt. A különböző vörös és fehértoallas kortések, mint kitanult hadvezérek, hol eme hol ama városrészben kém-szemlét tesznek, a fenyegetett posztókat megrakják kellő mennyiségű munitióval, a lénung néhány nap óta pontosan kijár, az ékes diktiók és ígérekben nincs hiány, a jólsimert választási galoppink gyalog és kocsin ide oda száguldnak, — szóval mindenik párt megteszi a magáét, hogy a holnapután reggel kezdődő döntő csatában kudarcot ne valljon. Mint tavaly, ez idén is temérdek fogadás történt szivar, pezsgő és pénzre a jobb- és baloldali jelölt győzelmé vagy bukása mellett.

* Pozsonyban, jun. 14-dikén. Lónyay gróf miniszterelnök a második kerületben 259 és Szilávy kerécs. miniszter az elsőben 535 szavazattöbbséggel választották meg országgyűlési képviselőkké. — Jókai 432 szavazatot kapott.

* Az őfelsége által Aradváros szegényei számára adományozott 3000 frt tegnap d. u. lett a kapitányi hivatalban több száz szegény közt kiosztva.

— A polgári tánczvizsga, mely a mindannyiszor közbejött kellemetlen idő miatt elmaradt, ma este okvetlenül meg fog tartatni az arenakertben. Gondoskodva lesz, hogy kedvezőtlen idő esetében a tánczvizsga az ottani teremben tartathassék meg. A derék becsületessé fogadós, kinek a vizsgát polgártársaink pártolásába ajánljuk, jó ételek és tiszta italokról kellően gondoskodni fog.

* Magyar kereskedelmi törvénykönyv. Az ország kereskedelmi körének egy rég nyilvánított óhajta a megvalósulás küszöbén áll; ugyanis Szilávy József kereskedelmi minster elhatározta, hogy a kereskedelmi törvény a legközelebbi országgyűlésnek első ülészakájában előterjesztessék. E végre megbizta dr. Apáthy István urat, a váltó- és kereskedelmi jog egyetem tanárát a törvénykönyv tervezetének kidolgozásával, egyuttal azon óhaját nyilvánítván, hogy a munkát a jövő év márczius havára elkészíttessék. Mint a minster megbízó levelében írja, alapul a német kereskedelmi törvénykönyv szolgál, de a munkát korántsem lesz egyszerű receptio, hanem tekintettel lesz úgy a magyar jogszárványok, mint a kereskedelmi kamarák a múlt évben Pesten tartott enquete nyilatkozmányaira, a tudomány újabb vívmányaira, végre a hazai specialis jogviszonyokra s szükségletekre, a magyar törvényhozás egyéb alkotásaira. A kereskedelmi minsteri-umnak e nagy fontosságú elhatározását részünkről annyival inkább méltányoljuk, mert Apáthy, mint gyakorlati s elméleti szakember általánosan legjelesebb jogászaink egyikének, főleg e téren igazi tekintélynek mondható s eddigi működése e megbízás sikerének legjobb kezességül szolgál.

* Kurucz-világ van Nyiregyháza. Az iparosok és kereskedők nem tudják, jobb vagy baloldalinak mondják magukat vásárlóik előtt. A jobboldali nem vesz baloldaltól; a baloldali nem vesz a jobboldaltól semmit. A baloldali megdobálja a jobboldalikat; a jobboldali becukattja azt, aki Vidöckeyt meri az utczán éltetni. Szomorú pártéleti jelenetek.

* Nyilatkozat a pozsonyi kath. casino ismert határozatára. Emilitettük már, hogy a pozsonyi kath. casino felszólítást intézett Lónyay és Szilávy miniszterekhez, hogy nyilatkozzanak a katolikus egyház irányában elfoglatandó állásuk felől, e nyilatkozattól tévén függővé magatartását a választásnál. Ezen felszólítás következtében Zimándy Ignác szentszéki ülnök és akadémiai tanár következő nyilatkozatot tett közzé: „Kénytetve érzem magamat nyíltan kijelenteni, hogy habár eddig a helybeli katolikus casinó tagja vagyok is, néhány casinói tagnak ismert legújabb határozata által nem engedem magát lekötötni, és a határozatot magát időszertülnének, idomatlannak, elhamarkodottnak és a casinót ilyen határozat hozatalára illetéketlennek tartom, minthogy a felügyeleti jog minden egyházi ügy tekintetében valamint a köteleesség, az egyház összes érdekeit védeni egyes egyedül a maga püspöki kart illeti meg. En tehát jövő pénteken, mint a Deák-párt mindig hű tagja feltétlenül szavazni fogok, tekintet nélkül arra, vajjon a képviselőjelölt urak az illetéketlenül hozájuk intézett kérdésre válaszolni fognak-e vagy sem. Pozsony, 1872. jun. 12. Zimándy Ignác, szentszéki ülnök kir. rend. tanár.

* Egy angol bányász társaság Magyarországon. Angol lapokban több ismert bankház részvényárlására hívja fel az angol főkebirtokosokat, egy, Magyarországon, Orsova vidékén létező bányavidék megszerzése végett. Az alapítók 200,000 font sterling, 20,000 darab 10 fontos részvényekben. A felhívás szerint az említett vidéken történt előmunkálatok már eddig is igen nagy mennyiségű kőszén, vas, réz és ezüst leézését bizonyították be.

* A választási falragaszok száma Pesten. A „L. C.” farsádságot vett magának utána járni, a pesti öt választókerületben hány választási falragaszszal díszítették a házakat és utcásarkokat: és kihozták, hogy Radocza mellett 6000, Jókai mellett 7800, Steiger mellett 1600, Csernátóy mellett 3500, Tavassz mellett 1200, Vidacs mellett 2500, Wahrmann mellett 430, Akin mellett 1370, Kossuth mellett 860 falragaszra kenték a festéket.

* Selyemgubók beváltása. A selyemtenyésztés terjedésének hazánkban egyik legnagyobb akadályát a termelt gubók elárúsításánál tapasztalt kereslet hiány ismertvén fel, a földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter, a selyem tenyésztési ipar emelése tekintetéből a termelők érdekében, az országszerte termelt selyemgubók beváltásával a Szegszárdon létesített országos selyemtenyésztési intézetet bizta meg, a mi nevezett miniszterium által oly figyelemzetéssel hozatik köz tudomásra, hogy mindazon selyemtenyésztők, kik termelt gubókat másként nem értékesíthetnék, azoknak beváltása végett az országos selyemtenyésztési intézet felügyelőjéhez Dubowsky Gyulához Szegszárdra fordulhatnak.

* A dombor-földképei által közfigyelmet keltett Tóth Ágoston honvédeztredes és a helyszinrajzi osztály igazgatója, Londonból a királyi geographiai társulattól következő levelet vette: „Uram! Értésemre esett, hogy dombor-földképei az antwerpeni geographiai congressus által éremmel kitüntetve lettek és hogy azok Párisban a geographiai társulatban D'Avesac által dicsőréttel fölemlítették. Társulatunk jelenleg arra törekedik, hogy földkép gyűjteményét lehetőleg kiegészítse, miért is szivesen venném, ha földképeiről részlete-sebb értesítést nyerhetnék, ugyszintén megtudhat-nám, hogy hol és miképen lehet azoknak birtoká-ba jutni. A földkép-bizottmány nevében kiváló tisztelettel maradok Keith Johnston. U. i.: Ön ré-széről nagy sziveségnek venném, ha a topograp-hiai hivatal által közzétett munkálatok jegyzékét velem közölne.“ — Eme, a magyar tudományt és képességet mindenestre megtisztelő levél elolva-sása után önkénytelen azon kérdés tulul élénk: miért nem lehet e domborműveket nekünk is itt-hon látni és ninc-s-e kilátás, hogy azok közzététe-senek és napvilágot lássanak?

* Szakállas csecsemő. Hód-Mező-Vásárhelyt egy hazafi, kikenyere javát már meg-tette, azt a tanácsot kapta valami nénjétől, hogy ha teljesen egészséges akar lenni, asszonytejjel él-jen. Fölfogadott tehát magának havi husz forintért egy szoptatós dajkának való menyecskét, kit két és fél éven keresztül szoptott. Időközben a me-nyecske havi harmincz forintra vitte föl az élet-essentia árát. — Miután azonban a csecsemő rossz fizető volt, s a mulatság a menyecske egészségeségé-nek szemmel láthatólag ártott, nem rég félbeszakítta-tott a kedélyes győgmód, s a polgártárs a szopta-tási dajkért perbe fogott.

* Egy kis statisztika. Németor-szágbán 100 házasság 460 gyermeknek ad élet-t; Franciaországban ugyanazon szám csupán 300 gyermeket szül. Egy milliónyi lakosság, egy év alatt Németországban 13,300 születési többletet képes felmutatni; e szám Eranciaországban alig hág 2400-ra. Végül kiszámítván, hány év szüksé-geltnék az európai államok népességének meg-keztérésére, úgy találá, hogy Franciaország az utolsó helyen áll: számításai szerint Németország lakossága 42 év; — Angolország 52; — Orosz-ország 66 év; — végül Franciaország lakossága 170 év alatt fogna megkettőződni.

* Páris rendőri statisztika-já, mely 1869-ről közelebb jelent meg a követ-kező főbb adatokat tartalmazza: A befogatások a mondott évben összesen 35,273-re mentek a franc-zia fővárosban és kültelein. E számból 14,095 egyén kőborlás, 2588 koldulás, 15,088 lázongás, 1275 összecsuódulás, 766 szökés, 620 erkölestelen-ség, 8272 lopás, 906 testi sőtés és 1035 család mi-att került börtönbe. Továbbá a 35,273 befogott közül 20,548 nagykoru, 10,667 kiskoru férfi és 3168 nagykoru, 890 kiskoru nő; idegen volt 2586, végül 14,170 még nem volt előbb büntetve.

— A francia akadémia legkö-zelebbi ülésében Boussingault az állatok és növé-nyek szervezetében előforduló vas léteiről olvasott fel felelete érdekes tanulmányt. A vér, régóta tud-juk, tartalmaz bizonyos mennyiségű vasat, mely-nek ösztételére nézve eddig megállapodás nem jött létre. E fémnek, már akár savi akár fémi létezé-sének tulajdonítottat eddig a potoplasma golyócs-káinak színezete. Boussingault megmutatá, hogy mind e felvevések tévesek, minthogy a fehérvérű állatok vére is igen gazdag vasban. 140 grammnyi csig. test kihuzatván kagylójából s megégettetvén, maradékában száz részecs után 5 milligrammnyi vas találtatott, azaz csaknem annyi, mennyi az ökr izomhúsában is elő. Európában egyedül a disznóvér (nálunk a libavér is) használtatik föl táplálékra; a marha- és juhvér átható szaga miatt megvettetik. De az izomhús, azaz az evőhús sokat tartalmaz e tápláló folyadékából, sőt a hus vörös színezete egyenesen a vérnek tulajdonítottat. B. ki-mutatja, miszerint a katonák szabályos husosztalé-kuk mellett naponta 7 centigramm és 1 milligramm; a tengerészek 7 centigramm; a rabok 6 centi-gramm vasat fogyasztanak el. A vas a növények-ben is előj, a ló, mely naponta 5 kilogramm szé-nát és 4 kilogramm zabot fogyaszt, ebben 1 gramm fémvasat emészt. Egy 600 kilogrammot nyomó te-hén, mely naponta 17 kilogramm szénát fogyaszt, 1.50 gramm vasat emészt föl, és az általa adott 7 kilogrammnyi tej 13 centigrammnyi fémvasat tar-talmaz. A teljesen kifejldött állat ugyanannyi va-sat választ ki, mint a menyitt bevesz, a fejlődés-ben lévő állat ellenben nem választ ki annyit, mint amennyit bevesz. A vas, mely a gerincosz és ge-rinczelen állatoknál egyként előfordul. B. szerint a rézalkathoz nélkülözhetlenül megkívántatik, sőt tovább meg s azt állítja, hogy nélkülözhetlen az életszervezetnél. A tudós vegyész megjegyzi, mi-szerint a Pasteur (párisi vegyész) kísérletei által előállított myriád állatának élete csupán bizonyos mennyiségű kénsavas vas által lehetséges. Az álla-tok a vasat növényekből veszik, s ezek között van-kan olyanok, melyek valóban bámulandó gazdag-ságu mennyiséget tartalmaznak: a gombák.

Meghívás.

Arad sz. kir. város összes t. cz. iparosai tisz-telettel fölkértnék, miszerint a küszöbön levő ipa-ros szervezés, miképeni jobb elintézése módja fe-lletti értekezés tárgyában tartandó közgyűlésre m a azaz vasárnap június 16-án délelőtti 9 óra-

kor a városi közgyűlési nagyteremben mentől na-gyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Egyszersmind van szerencsém igen tisztelt iparos pályatársaimmal tudatni, miszerint iparos gyűlésünkön t. cz. Ráth Károly ur Pest-ről az országos iparos-szövetség központi bizott-ság elnöke is részt vesz és szerencsétetni fog ben-nünket.

Barabás Péter.

Felhívás.

Tisztelettel felkéretnek mindazon t. cz. urak és hölgyek, kik az aradi honvédszobor felállítására gyűjtő ívet bírnak, — hogy azokat f. június hó 26-ig a szobor sürgős felállításá végett, bármí sikerrel a kijelölt helyre beküldeni szivesked-jenek.

Arad, 1872. jun. 15-én

a honvédegylet
kiküldött bizottsága.

Cégbejegyzések.

A borosjenői kir. trvszék váltóosztályánál a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe beje-gyeztetett:

1872. évi február 22-én,

„Molnár A. Ignác“, németül: „Ignátz A. Molnár“ cégbirláló: Molnár A. Ignác z vegyesáru kereskedő Boros-Jenőn.

A borosjenői kir. trvszék váltóosztályánál a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe beje-gyeztetett:

1872. évi febr. 8-án.

„Bildhauer József“ cégbirláló Bildhauer József bizományi és szállítási tulajdonos Boros-Jenőn.

A borosjenői kir. trvszék vtó osztályánál a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe beje-gyeztetett

1872. évi február hó 12-én

„Fuchs Alajos“ cégbirláló Fuchs Alajos vegyesáru kereskedő és liquer-gyáros Boros-Jenőn.

Meghaltak Aradon.

(Június 8-tól — június 15-ig.)

Belváros: Ludvig Mária, 24 éves, sza-bóné, tudóvsz. — Mahler Glücksel Anna, 58 év., birtokosné, sorvasztóláz. — Keiser Jakab, 34 év., képfaragó, tudóvsz. — Szokority Mária, 10 hó-napos, zsindelyes leánya, görcsök. — Kuritsán Anna, 20 éves, földész leánya, tüdőgümőkör. — Jerék János, 3 éves, napzamos fia, bőllob. — Kris-tóf József, 4 hetes, mézeskalácsos fia, rángás. — Báthori Ilona, 6 hónapos, ács leánya, rángás.

Pernyáva: Balog Klára, 68 éves, kö-művesné, görcsök. — Kosztin Mica, 35 éves, nap-zamos, tüdőszélhűdés. — Kálmán János, 5 hó-, dajka fia, rángás.

Sarkad: Csombok Mária, 6 hetes, cseléd leánya, rángás.

Temető: Máté Klára, 14 éves, napsz. leánya, tüdőhűdés.

Közgazdaszat.

A ló-vasutak a különböző or-szágekban a német vasutigazgatóságok egyletének lapja szerint közetkező jövedelmek ad-tak: A berlini társaságnak az 1871-ik évben 42,885 tallér tiszta nyeresége volt, melyből rész-vényenkint 14 $\frac{1}{2}$ percent osztalékot adott, holott a megelőző évben az osztalék csak 8 per-centre ment. A pesti társaság az 1871-ik év végével 289,216 frt felesleggel rendelkezett, mely-ből 31 db. részvény amotissálásán, és másnemű le-írásokon kívül 29 frt osztalék jutott részvényen-kint, tehát 14 $\frac{1}{2}$ percent, épen úgy mint az 1870-ik évben. A bécsi tramvay-társulatnak az 1871-dik év végén 332,598 frt tiszta nyeresége volt és 5 percent osztalékot fizetett. A hamburgi lóvasut tiszta nyeresége 1871-ik évben 31,098 tallér-ra ment, melyből 21,000 tallér azaz 4 percentnyi osztalékot adott. A stuttgárti társaság tiszta nyeresége 1871 végén 13,728 frt volt, s a részvé-nyesek 3 percent osztalékot kaptak. A brüni társaság 1870. évben 30,433 frt tiszta nyereséget vett be, s részvényeseinek a 150 frtal befizetett részvényekre 6 frt osztalékot fizetett. A berlini tár-saság kivételével a többiek mind arról panaszkod-nak, hogy a rájuk vetett községi adó igen nagy, s hogy az utak kövezését a vágányokon belül és ki-vül nekik kell csináltatniok, holott azt nagyobb részben más egyéb kocsik koptatják el. A tariffa felemelése közös kívánságuk.

— Miskolczról egyenesen Püspök-Ladányra vezető vasut építése van tervbe véve. E vonal rövidebb össze-kötötést hozna létre az Alfölddel. (Mikolától N.-Váradig 33 helyett 23, Csabáig 46 helyett 22, Aradig 54 helyett 29, Temesvárig 60 helyett 35, és Szegedig 53 helyett csak 34 pályamértföld lenne a távolság.) Miután az állami biztosítás kike-rülhetlen, ezt egy akarja a vállalkozó társulat az államra nézve megkönnyíteni, hogy a pálya hosszá-ban fekvő földek birtokosait adóztatná meg. Tör-vénybe vétetnek ugyanis fel, hogy a határbizto-soknak egy-egy hold után évenként 50 kr adó-pótlékot fizessenek, s miután az előleges számítás szerint körülbelül 20,000 hold föld esnék közvet-leül a pálya mentébe, a vállalkozók azt hiszik, hogy ha mindezen földek birtokosai az említett módon megadóztatnának, az államra nagy teher nem esnék.

Üzleti hetiszemle.

Arad, június 15.

(Braun és Kohntól.) A lefolyt héten az időjá-

rás legtöbbsnyire esős, hűvös és így az összes veté-sekre jótékony hatású volt.

Csakis a repce-aratáson tettek a majdnem szakadatlan esőzések jelentékeny ká-rokat.

Az aratási eredmény, mely a téli fagyok és áradások folytán különben is jelentékenyen szű-kebben esik ki, — a mennyire a beérkezett tudó-sításokból kivehető — igen gyenge leend.

A gabnaüzlet a mult héten valamivel csende-sebben folyt, mindazáltal a hét vége felé a pesti magasabb árjegyzések a kukoriczára nézve a mi piacunkon is megszilárdították az árakat.

Jegyzeteink:

B u z a 78—80 fas. 5 frt 40—80 kr., 81 fns.

6.10, 82 fns. 6.25, 83 fns. 6.40.

R o z s gyengébb 3.90, jobb minőségű 4.10,

80 fontonkint.

Á r p a 2.75—85, 70 fontonkint.

K u k o r i c z a 4.10—20, mérőnkint, 4 frt

60 kr. vámmázsánkint.

Z a b 4 frt bécsi mázsánkint.

S z e s z folytonosan élénk keresletnek ör-vend, és szilárdan megtartja árát. Nagyban 66 és fél — 66 háromnegyed kr., kicsinyben 67 kr. fo-konkint hordóstól.

Arad, jun. hó.

(I. L. K.) A pénteki hetivásárra behajtatott:

Ökör: 40 drb, többnyire mézárosok által

vétettek meg, 110—180 frt dbonkint.

Tehén: 20 drb, 90—120 frt darabonkint

kelték el.

Borju: 40 darab, melyek 10—25 frt dbkint

vétettek meg.

Bárány: 200 drb, melyek 3—5 frt darabonként

kelték el.

Ló: 80 drb, melyek 25—160 frtért dbrkint

kelték el.

Sértés: 200 drb, melyek legtöbbsnyire hente-

sek által 30—32 frt mázsánkint vétettek meg.

Beküldetett.

Az aradi ipar- és néphank (irodai helyisége

főttér, Kohn Károly-féle ház)

takaréktári betételeket

tekintet nélkül, azok összegére vagy

felmondási idejére

6 (hat) százalékkal

kamatoztatja.

Azonkívül betételeket kikötött

60 n a p i f e l m o n d á s s a l 6 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ -al

90 " " 7 $\frac{0}{10}$ -al kama-

toztatja.

Betételeket, folyó számlára

8 n a p i f e l m o n d á s m e l l e t t 5 $\frac{0}{10}$ -al

14 " " 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ -al

kamatoztatja.

A bank mindennemű érczépén-

zek és értékpapírok be vásárlá-

sát és eladását legutányos díj mellett

eszközli, részlet-leveleket előnyös feltételek mel-

lett mindennemű sorsjegyekről

kibocsájt és fűzdei üzletek kivételére magát

ajánlja.

Az igazgatóság.

Távirati tudósítás.

a bécsi börzéről 1872. június 14-én.

50/0 Metaliques . . . 65.-- Hitalintézet 345.10

Nemzeti kölcsön . . . 72.40 Váltó Londonra . . . 111.65

1860. évi kölcsön . . . 104.25 Ezüst 109.35

Bankrészvény 8.54 Arany 5.36

20 frank-darabok 8.92

A szerkesztésért felelős: Bettelheim Vilmos.

Nyilttér.)*

Kimutatás

a borsod-miskolczi kölcsönös kiháza-

sító-egylet aradi vezérügynök részéről a lefolyt

hétben kiírtetett házassági díjakról:

Hajduk Anna, Nagylak . . . 500 frt.

Färber Regina szül. Klein,

Kurtics 250 "

Flamm Hermina szül. Köppich

Arad 500 "

Rosenzweig Albert, Arad . . . 500 "

Összeg 1750 frt o. é.

Aradon, június 15-én 1872.

A vezérügynökség.

Válaszul

többször ellenzéki választó urnak.

Sajnálattal olvastam az „Alföld“ 135-ik szá-

mában azon ellemmel felhozott ilomtalansági pa-

naszt, hogy a „fehér-kereszt“ termét az ellenzéki

pártnak közgyűlés tartására át nem engedtem.

A Deák-pártnak tudvalevőleg hetek óta az

általam bérlet vendégülben létezik pártklubja, s

én nyereszkeskedési szempontból nem láttam indo-

koltnak azon eljárását, miszerint a választás utolsó

napjaiban, midőn a kedélyek legingerültebbek, —

alkalmat szolgáltatassak oly eshetőségekre, melyek-re nézve kivülem más felelősségre nem vonatott volna.

Ezen igazolásomat én is a t. cz. közönség

pártszenvedélytől el nem vakított részének ítélete

alá bocsájtom.

Schneider Ádám.

*) Az ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelőssé-

get a Szerk.

H I R D E T É S E K.

Nagyszerű választás

legszebb és jól mosható színes **Battist és Percallokban** 25, 30, 35, 40 kr.
Franzia Jaconette, Mousselin és Creton, legújabb Pompadour dessainekkel 40, 45, 50, 55, 60 kr.
Fehér, sárga és virágos **angol Pique** 45, 50, 60, 70, 80 kr., 1 frt.

Csak **WADOWSKY és ILLMANN** Aradon.

Póstaí rendelmények utánvét mellett a legpontosabban eszközöltetnek.

610-2-5

Nyári, utazó s fürdői idényre

alkalmas tárgyak

OBETKO és ERNYEI

39. számú cég üzletében

Aradon.

Szalma kalap raktár. Községes kalapok fiúk és leányoknak 40, 50, 60 kr., urak és hölgyeknek 70, 80 kr., 1 frt, 1 frt 20. Azonkívül finom Panamma, Florentin és fonat kalapok.
Szövet kalapok fiúknak 2 frt, uraknak 2 frt 50, 3 frt, 3 frt 50.
Uti és vadászati sapkák selyem és különböző szövetekből fiúknak 1 frt 20, 1 frt 30, uraknak 1 frt 40, 1 frt 80, 2 frt.
Kalap minták hölgyeknek 30, 35, 40 kr.
Lack fénykalapok gyermekek és hölgyeknek 1 frt 20, 1 frt 50, 1 frt 70.
Lábbelik. Női comodecipők 90, 95 kr., 1 frt 20, 1 frt 75. Sarkasok 2 frt 30, 2 frt 50, 2 frt 70.
Női magas cipők sarokkal, eberlasting vagy bársony, oldalt- és előlűzősek és ruganyal 2 frt 80, 3 frt, 3 frt 50, 3 frt 70.
Zerge vagy kéztűbőr női cipők 3 frt 80, 4 frt 50, 5 frt 50, melyek nagyobbbrészt szegzett talpuak.
Gyermek cipők. Községes bőr vagy szövet kis cipők 50, 60, 80 kr., 1 frt, magasabbak gombbal 1 frt 25, 1 frt 40, 1 frt 50, egész magasak fűzős, és lack orral 1 frt 60, 1 frt 80, 2 frt, nagyobbak 2 frt 20, 2 frt 50, 3 frt.
Zerge bőr gyermek cipők réz orral és szegzett talppal, kitűnő tartósságuk 2 frt 20, 2 frt 50, 3 frt.
Férfi lábbelik fénymázas bőr, zerge és kéztűbőrből 5 frt, 5 frt 50, 6 frt.
Diszes férfi cipők egész lak, vagy zerge és kéztűbőr, lack orral 6 frt, 6 frt 50.

Erős talpu lábbelik 6 frt 50, 7 frt, 7 frt 50.
Fiúknak való lábbelik szegzett talppal és kívánatra réz orral 2 frt 50, 2 frt 80, 3 frt, 3 frt 50, 4 frt.
Feherneműek uraknak, 6 finom gallér 90 kr., 1 frt, 1 frt 50. 1 pár finom kezeltő 40, 50 kr. 6 darab rumburgi vászon zsebkendő 1 frt 40, 1 frt 60, 2 frt, 2 frt 50.
Ingek, színes vagy fehér finom Cosmanos és chiffon szövetekből, 1 frt 20, 1 frt 50, 1 frt 80, 2 frt, 2 frt 20, 2 frt 50, 3 frt.
Gatyák fonalvászonból 1 frt 30, 1 frt 50, 1 frt 80.
Női fehéreneműek, u. m. gallérok és kezeltő finom moule és chiffonból, himzett zsebkendők és selyem broche kendők, fátolok, csipkék, selyem és bársony szalagok, gépi és varrócéknak, mindennemű kötő és horgoló pamutok.
Prágai glacé kéztűk nőknek és uraknak 75 kr., 2 gombosak 90 kr., 1 frt.
Valódi párisi Juvin-féle dupla varrásu kéztűk, melyek kitűnő minőségük által minden eddigieket felülmúlnak, 1 pár 1 frt 40.
Szövetkéztűk gyermekeknek 15, 20, 25, urak és hölgyeknek igen változatos minőségben 30, 40, 50, 60 krtól.
Katonai kéztűk 70, 90 kr., 1 frt.
Színes őz és szarvasbőr kéztűk 1 frt, 1 frt 20, 1 frt 50, 2 frt.
Nyakkendő és csokrok változatos alakban férfiaknak, 15, 20, 30, 40, 50 krtól felfelé.

Harisnyák, fehér és színes, gyermekeknek 15, 20, 25, 30, urak és hölgyeknek 25, 30, 40, 50, 60 kr.
Egészégi vászonharisnyák uraknak, 1 pár 50, 60 kr.
Napernyők, közönséges szövet 50 kr., 1 frt, 1 frt 20, hosszú nyéllel 1 frt 80, 2 frt. Selyem napernyők 2 frt 40, 2 frt 60, hosszú nyéllel (Bergsteiger) 2 frt 80 3 frt, 3 frt 50.
Férfi napernyők 2 frt 50, 3 frt, 3 frt 50.
Mézőkői óriási ernyők 10, 12 frt.
Esőernyők pamutból 1 frt 30, 1 frt 50, 2 frt, 2 frt 50.
Alpaca szövetből 2 frt 80, 3 frt, 3 frt 50, 4 frt.
Selyem szövetből 5, 6, 8, 10, 12 frt.
Eső köpenyek uraknak, vízhatlan szövetből 10, 12, 14, 16 frt.
Esőbe való védőszárak, Gamaschen 5, 6, 8 frt.
Úszó nadrágok 50, 60, 80 kr., 1 frt.
Utazó közeli kofferok 3 frt, 3 frt 50, 4 frt, 4 frt 50, nagyobbak 5, 6, 8 frt.
Egész nagy női fürdői kofferok, betétel és külön osztályzattal 10, 12, 14, 16 frt.
Egész erős borjú és lóborjú készült kofferok.
Kézi táskák, bőr és szövet, 2 frt, 2 frt 50, 3, 4, 5 frt, finomabbak 5, 10 frt, berendezve tolett készlettel 15, 20, 30 frt.
Utazó göngyök 1 frt 50, 2 frt, 2 frt 50 kr.
Felszerelt utazó szekrények (necessaires) 5, 6, 8, 10, 15 frt.
Azonkívül mindenemű uti készletek u. m.: Ingtartók, melyekben az ingek nem gyűrődnek, szivacs, szappan, és uti tentatartók, író szekrények, ruha-, haj- és fogkefék, fésűk, — légpárnák, látszóvelek, és minden e szakmában előforduló tárgyak.
Illatszerek, a legelső kül- és belföldi gyárakból, u. m.: — Essbouquet, mille fleur, reseda Jockey, Cloub, Jasmin, violette 50 krtól 2 forint 50 krig.
Szappanok hasonló változatosságban u. m. mandula, windsor, növény, méz, citrom, glicerín, mossus és mindennemű virág szappanok 15, 20, 30, 40, 50 krig.
Bőr-, bronz- és fatárgyak u. m. albumok, pénz-tárcák, szivar állványok, tenta- és gyertyatartók gyufa- és hamutartók, melyek különösen alkalmi ajándéknak ajánlhatók.

Ékszerek, broche és fülbevalók, medaillonok kar-ékek és nyakékek, talmi arany, bronce hialit, csont, és cautschukból.
Gyermek játékok, bábuok, állatok, kocsik, löfegyek, társas és egyéb szekrény játékok.
Levél papírok névjeggyel, vagyis monogrammal, 100 db 1 frt 40, 1 frt 60., 2 frt, 2 frt 50 krig.
Ablak redők, fából szőve igen célszerűek, valamint napheve és por ellen, úgy a hidegség elhárítására, kaphatók simán és diszes festéssel 2 frt 80., 3, 4, 5 frt, megrendeléskor a szükség az ablak széle és magassága megmérése.
Kosarak változatos minőségben, kézi és asztali dolgozó és gyümölcs kosarak, ételhordó, ruha, és papír kosarak, gyermek és lánynak való kosarak spanyol nádból.
Alpaca és alpaca ezüst evő-készlet, kések, villák és kanalak, ezen ércz az ezüst után sorolható, tartósságáért egész 10 évig jót állunk.
Non pus ultra kávé főző gépek, melyekből kitűnő erős kávé nyerhető 2, 3, 6 személyre, 5 frt 50., 6 frt 50, 8 frt.
Vaj készítő egyszersmint habverő gépek 6 frt.
Angol habverők 50, 75 kr.
Olaj festmények keretekben 8, 10, 12 frt.
Folt kivevő; szőr és selyemből, 1 üveg 30 kr.
Kitűnő porcellán ragasztó 1 üveg 30 kr.
Illatos enyv; csinos edényben 50 kr.
Rozsda folt kivevő fehéreneműből 25 kr.
Moly és bolha irtó por 25 kr.
Poloska vesztő folyadék 35 kr.
Felolvasztott és olvasztatlan ragasztó gumi pléh edényben 30 kr.
Arcszépipő Pulcherin szeplő, májfoltok és arc-kiütések ellen 80 kr.
Tyúkszem gyűrűk 1 doboz 25 kr.
Egy üveg tinta 20 kr.
Kitűnő bécsi fénymáz, mely a cipőt folytonos puhaságban és szép fényben tartja 1 font 35 kr.
Bőr puhító kenőcs, különösen lószerszámok és mindennemű bőr puhántartására 1 doboz 20 kr.

Posta utjáni rendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

617-1-6

HERRLING J. FIA

vaskereskedő

(a vármegyházzal szemben)

ajánlja jól felszerelt raktárát

valódi belgiai csinosan kiállított fegyverekben

ugymint:

- Revolverk** 6 lövetű, Lefauchaux, Chomelot, Delvigne stb. rendszere szerint 6.50 — 35 frtíg.
- Vadászfegyverek** Lefauchaux és Lancaster rendszere szerint 35 — 65 frtíg.
- Szobafegyverek** Flobert és Pirlot rendszere szerint, ugyszinte pisztolyok 7 — 25 frtíg.
- Töltények valódi párisi készítmény** minden rendszerhez, ugyszinte mindenféle
- katonai és víkardok, vitérők, álarczok és víkesztűk**

bámulatra méltó olcsó árak mellett.

A raktár felhagyása miatt

varrógépek végeladása

a bevásárlási áron.

618-1-7

Póstaí rendelmények utánvét mellett gyorsan eszközöltetnek.

Bergheer színháza

szellemek és kísértetek megjelenésével

a sódház mellett.

621-*

Ma és minden nap esti 8 órakor

nagy előadás.

Hétfőn, június 17-én, a harmadik csoportozat

utolsó előadása.

Lakás kiadás.

A főtéren levő Hertschka-féle házban a második emeleten, egy utcái és egy udvari szobából álló lakás július hó 1-től bérbe adandó. Bővebb tudósítással szolgál **Steiner Adolf.**

605-3-3

1891/1872. P. szám.

612-3-3

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdt. 403. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíróaság 1511. és 1513. számú végzése által D. utsch Ferencz ellen, Schwarz Alajos és Feuermann Mór részére 4000 frt követelés végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróság lefoglalt, a 3721 frt 14 kr-ra becsült a boltbeli cikkekkel álló ingóságok nyilvános árverés után eladandók, minek a helyszínén, vagyis Csérmön alperes lakásán leendő eszközölésére határidőül 1872-ik évi június hó 20-ik napjának d. e. 9 órája és következő napjai kitűztetett, melyhez a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel meghivatnak: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdt. 406. §-a szerint, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.
Kelt Borosjenő, 1872-ik évi június hó 10-ik napján.

Zubor Gyula,
kir. aljbíró, mint kik. bír. végrehajtó.

Fürdő megnyitás.

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, miszerint a vas fürdőt átvettem, s azt újból átalakítva s berendezve mai naptól a közhasználatra megnyitottam.

Arad, június 15-én 1872.

619-1-3

Dr. Szathmáry Miklós.

Felhívás.

A tek. igazgatóság meghagyása folytán tisztelettel fekéjük a „borsod-miskolci kölcsönös kiházasító-egylet” 1—15000-ig számzott t. tagjait, a házassági illetékeket hetenkint rendszeren annál inkább befizetni, mivel különben az alapszabályok 12. §-ának alkalmazására kénytelenítettnek.
Arad, 1872. május 25.

550-4-4

A vezér-ügynökség.

Szerb-utca 1. sz 1. em.

ROSSU JÁNOS

köz- és váltó-üggyvéd

irodája főter, 1-ső sz., özv. Steinitzerné házában földszinten létezik.

601-2-2

Nehézség (eskór) és görcsöket
alaposan gyógyít **Levél utján O. Killisch** orvosudor Hamburg, A. B. C. Strasse 28. — M. r. több száz beteget kigyógyított.

Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Arad város árvaszékeének 99/1872. sz. végzése folytán, a Magyarár községben fekvő és az 527. sz. tjkben kikisk. Pain Franciska, Szidonia és Nándor nevű (1047, 1070, 1071.) h. r. sz. a. 51200 holdnyi területtel felvett szőlő, a rajta lévő épületekkel, következő feltételek mellett fog eladatni.
1) Az árverés Magyarádon, a helyszínén lesz megtartandó; és a kiküldött árveréséskéig 10,000 frtban megállapított összeg fogja képezni.
2) Az árverésnek jóváhagyása az aradvárosi árvaszékeinek fenntartatik.
3) Az árverelő kötelesek a becsérték 100%-ját az árverelő bíró kezéhez készpénzben bánatbér fejében letenni.
4) A legtöbbet ígérő vevő köteles, a bánatbér betudása mellett, a vételár 1/3-át azonnal az árverelő bíró kezéhez, a 2-ik harmadot 3 hó, és a 3-ik harmadát az árvaszéki jóváhagyás közlésétől számított 6 hó alatt és pedig a két utóbbit az árverés napjától számítva 7/10 kamattal mellett az aradi királyi törvényeknél lefizetni, ellen esetben vevő kárára és veszélyére kitűzendő csupán egy újabb árverésen, az ingatlan az előbbi vételáron alul is a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.
5) Vevő a vételár első részletének lefizetése és az árvaszékeinek árvaszéki jóváhagyása után a megvett ingatlanak azonnal teljesleg birtokába lép, s azon naptól kezdve tehát az azután eső közterhet is viseli; de annak tulajdonát azonban csak az egész vételár teljes lefizetése után a telekkönyvi átírás által fogja nyerni.
6) A birtok átruházási illetéket egydül vevő tartozik viselni.
7) A dézmaváltás a vétel napjától vevőt terheli.
Mely árverésre 1872. július 10-ik napjának d. e. 10 órája tüztetvén ki, ennek szabályszerűleg leendő megtartására, jelentésének bevérsá mellett Issekutz István kir. járásbíró, illetve bírótársá kiadul; egyttal felhívátv, hogy a 2-ik árverés megtartásának szükség esetére a prris. 438. §-ánál fogva eszközölendő újbóli hirdetés végett, késedelem nélkül ide jelentést tegyen.
Ezzel egyszersmind mindazok kik a kérdéssé ingatlant íránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnek, fel szólíttatnak, miként a ptk. rdt. 466. §-a értelmében igénykeresetüket törvény-szabta határidő alatt nyújtsák be.
Az aradi kir. tszék tkvi osztályának 1872. június 13. tartott üléséből.

Az aradi kir. tkkvi hatóság.

Jó minőségű

paprika köles

alólírott nál kapható.

Rosenfeld Lajos.

570-4*

Arad, uri-utca.

Különösen előnyös szerencse-ajánlat.

„Szerencse és áldás Cohnnal!”
Nagy, Hamburg kormányja által biztosított sorsjáték,
1 millió 889,900 tallér erejéig.

Ezen előnyös sorsjáték ismét jelentékeny nyereményekkel van szaporítva, csak 60,500 sorsjegyet foglal magában és néhány hónap alatt 7 részletben következő nyeremények döntetnek el; névszerint: 1 nyeremény esetlegesen 100,000 tallérrel különösen 60,000, 40,000, 24,000, 16,000, 12,000, 10,000, 3-szor 8000, 3-szor 6000, 4-szer 4800, 1-szer 4400, 8-szor 4000 9-szer 3200, 10-szer 2400, 26-szor 2000, 5-szor 1600, 53-szor 1200, 194-szor 800, 6-szor 600, 3-szor 480, 206-szor 400, 256-szor 200, 6-szor 120, 340-szor 80, 14,612-szer 44, 40, 16,240-szer 20, 8, 6, 4, és 2 tallér.

Az első osztály nyeremény-húzása hivatalosan

f. é. június hó 19 és 20-kára

van kitűzve, s egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 és fél forint osztr. é., egy fél sorsjegy 1 és 1/2 osztr. frt, egy negyed sorsjegy 1 frt osztr. ért.

Ez eredeti sorsjegyeket a kormány czimerével ellátva küldöm (nem a tiltott igérvényekből avagy magán sorsjegyekből) a pénzüsszegenként nérmentes beküldése mellett még a legtávolabb vidékekre is a tisztelt megbízások szerint.

A hivatalos húzási lajstrom,

s szétküldése a nyereményeknek azonnal eszközöltetik pontosan és tisztartás mellett az illető nyerő részére.

Az én üzletem tudomás szerint a legrégiebb és legszerencsésebb, miután én már többek részére a nagyobb nyereményekből: 100,000, 60,000, 50,000, többször 40,000, 20,000, igen gyakran 12,000, 10,000 tallér stb. stb. összeget és legújabbán 1 év május havában történt húzásakor 80,000 tallérig terjedő összeget a hivatalos nyeremény-lajstromok szerint kifizettem.

Laz. Sam. Cohn Hamburgban.

Függynökség, bank- és váltó-üzlet.

587-5-5